

fordybe mig i, men jeg tror, det er berettiget at nævne det i den Forbindelse, hvori det kommer her.

Det Motiv, som det ærede Medlem fra Langeland anførte som Grund til Misfornøjelsen med det store Antal Folketingsmænd, nemlig at man betragtede Rigsdagsmændene som noget af et Onde, tror jeg ikke paa hos os. Naar man er imod det store Antal af Rigsdagsmænd, er det, fordi man befrygter — og det, vedgaar jeg, befrygter jeg —, at det tværtimod at simplificere og lette Forhandlingerne vil vanskeliggøre dem og give dem større Omfang, end de rettelig burde have. Spørgsmaalet er af meget vidtgaende Betydning, navnlig set i dets Forbindelse med det forelagte Grundlovsforslag, men alle de Dele af det foreliggende Lovforslag om Valgene til Rigsdagen, som har Forbindelse med det forelagte Grundlovsforslag, mener jeg at burde gaa udenom i dette Øjeblik, fordi det alt sammen maa blive Genstand for en indgaaende Forhandling, hvorved vi kan nærme os det store Resultat, som vi alle stræber imod, naar vi blot kunde have nogenlunde Lykke med at naa, hvad vi vilde.

Stensballe: I forskellige Blade — for Resten af forskellig Farve — har man set Udtalelser om det ønskelige i at indføre det, man kalder Stemmepligt. Nu er det just ikke min Mening at anbefale dette, men jeg vil dog gerne udtale mig derom og knytte nogle Bemærkninger til den Tanke, der ligger i dette System. Naar man i visse Lande har Stemmepligt, er det, fordi man gaar ud fra, at hvor der er en Rettighed, bør der ogsaa være en Forpligtelse knyttet dertil, og jeg anser i al Almindelighed denne Opfattelse for at være rigtig. Man siger ikke saa sjælden, at hvor der er Pligter, skal der være Rettigheder, men man kunde med endnu større Grund sige, at hvor der er Rettigheder, maa og bør der ogsaa være Pligter. Det gælder ogsaa paa det Omraade, her er Tale om. Et andet Spørgsmaal er det naturligvis, om man tillige skal sige, at Følgen af denne Betragtningssmaade er, at den, der undlader at opfylde sin Stemmepligt, skal straffes. Saa vidt er man ganske vist gaaet i forskellige Lande, og det er vel ogsaa sagtens derfra, Tanken er kommet til os.

De ærede Medlemmer — og det er vel de fleste —, der har læst Professor Knud Berlins Bog om de europæiske lovgivende Forsamlinger, vil vide nogen Besked derom,

men da jeg ikke kan forudsætte, at just alle har de der anførte Enkeltheder i Erindringen, skal jeg fremdrage nogle faa af dem. Det er just ikke mange Lande, hvor man ligefrem har sat Straf for dem, der undlader at stemme det er egentlig kun 2, eller om man vil $2\frac{1}{2}$, nemlig Belgien, Spanien og til Dels Østerrig. I Belgien har man meget stærkt fastslaaet, at Folk skal straffes, naar de ikke stemmer. Man har der ikke mindre end tre Slags Straffe. Første Gang faar vedkommende en Irettesættelse eller en ringe Bøde, næste Gang en større Bøde, 3—25 Frs., og endelig til sidst skal Navnet paa den, der ikke stemmer, opslaaes paa Raadhuset eller offentligt et andet offentligt Sted; og Udslættelse af Valglisten skal finde Sted en Tid, og i den Tid maa den vedkommende, hvis han er Embedsmand, ikke modtage Befordring eller Udmærkelse. Det er jo ret strengt, men i Spanien gaar man endnu videre. Første Gang Folk undlader at opfylde deres Stemmepligt, skal Navnet offentliggøres, og er vedkommende Embedsmand, maa han ikke befordres. Anden Gang skal vedkommendes Statsskat forhøjes med 2 pCt., eller ogsaa fradrages der, hvis vedkommende er Embedsmand, 1 pCt. af hans Lønning. Og i Gentagelsestilfælde skal den vedkommende foruden disse Straffe være underkastet Tab af alle offentlige Embeder, hvis han er Embedsmand, saa længe han ikke deltager i Valgene. I Østerrig er der vel ikke nogen Bestemmelse om Stemmepligt i den almindelige Rigsdagsvalglov; men det er overladt til de enkelte Landsdele at træffe Bestemmelse i saa Henseende; og i en hel Del Landsdele, hvor det er sket, er der Bøder fra 1 til 50 Kr. Det er dog altsaa lidt mildere Bestemmelser end i de to andre Lande. Men desuden er der i Østerrig en almindelig Bestemmelse om, at Vælgerne altid ved særlig tilsendte Legitimationskort opfordres til at møde og stemme. En tilsvarende Bestemmelse i smukkere Form har man endelig i Holland. Det hedder her, hvor Valgene skal foregaa i Enkeltmandskredse, at Vælgerne skal have en særlig Indbydelse til at møde og stemme, og Afstemningen foregaa saa forøvrigt i Kommunen, hvilket altsaa, hvad det sidste angaar, er ganske det samme Forhold, som her foreslaas.

Med Hensyn til de Ting, jeg her har gjort Rede for, maa man imidlertid erindre den almindelige Sætning, at man ikke uden videre kan overføre, hvad der gælder i eet Land, til at gælde i et andet, det gælder derimod om i hvert enkelt Land at have den Forfatning og den Ordning i det hele,